

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 8. september 2022
(OR. en)

12003/22

**Interinstitutionel sag:
2022/0263(NLE)**

**SOC 475
GENDER 140
EMPL 325**

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	8. september 2022
til:	Generalsekretariatet for Rådet
Komm. dok. nr.:	COM(2022) 442 final
Vedr.:	Forslag til RÅDETS HENSTILLING om revisionen af Barcelonamålene for førskoleundervisning og børnepasning

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2022) 442 final.

Bilag: COM(2022) 442 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 7.9.2022
COM(2022) 442 final

2022/0263 (NLE)

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

om revisionen af Barcelonamålene for førskoleundervisning og børnepasning

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

I sin tale om Unionens tilstand 2021 bebudede kommissionsformand Ursula von der Leyen en europæisk plejestrategi for at hjælpe mænd og kvinder med at modtage den bedste pleje i forskellige livsfaser og finde den bedste balance mellem arbejdsliv og privatliv for dem. Initiativet består af en meddelelse fra Kommissionen om en europæisk plejestrategi¹ ledsaget af to forslag til Rådets henstillinger, en vedrørende revisionen af Barcelonamålene for førskoleundervisning og børnepasning og en anden om langtidspleje².

Tilgængeligheden af førskoleundervisnings- og børnepasningstjenester er en vigtig drivkraft for kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet. Sammenhængen mellem mødres deltagelse på arbejdsmarkedet og andelen af børn, der er tilmeldt førskoleundervisning og børnepasning, er særlig stærk for mødre, hvis yngste barn er under tre år. På denne baggrund blev Barcelonamålene for børnepasning fastsat af Det Europæiske Råd³ i 2002 med det formål at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet ved at forbedre udbuddet af førskoleundervisning og børnepasning. Det Europæiske Råd fastsatte to mål, dvs. en deltagelsesfrekvens på 90 % for børn mellem tre år og den skolepligtige alder og en deltagelsesfrekvens på 33 % for børn under tre år⁴. Selv om Barcelonamålene i gennemsnit blev nået på EU-plan, halter nogle medlemsstater betydeligt bagud, og der er stadig forskelle, navnlig for børn fra lavindkomsthushold.

Formålet med denne henstilling er at tilskynde medlemsstaterne til at øge deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning for at fremme kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og styrke børns sociale og kognitive udvikling, navnlig for børn i sårbare situationer eller socialt dårligt stillede børn. Kommissionen foreslår specifikt, at Barcelonamålene revideres for at skabe ny fremdrift med henblik på at øge konvergensen mellem medlemsstaterne med hensyn til børns deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning⁵ og dermed bidrage til at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og udligne forskellen mellem mænds og kvinders beskæftigelsesfrekvens⁶. Den omhandler også yderligere dimensioner, som er relevante for at nå Barcelonamålene, navnlig økonomisk overkommelighed, tilgængelighed og kvalitet af førskoleundervisning og børnepasning, som er afgørende for at imødekomme forældres og børns behov, og som dermed påvirker den faktiske udbredelse af sådanne tjenester. Medlemsstaterne opfordres også til at tage hensyn til tidsintensiteten af børns deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning, som bør være tilstrækkelig til at give forældrene mulighed for på meningsfuld vis at engagere sig i lønnet arbejde, og til andelen af børn, der er i risiko for fattigdom eller social udstødelse, som deltager i førskoleundervisning og børnepasning.

¹ COM(2022) 440.

² COM(2022) 441.

³ Det Europæiske Råds møde i Barcelona den 15. og 16. marts 2002 (2002) (SN 100/1/02 REV 1).

⁴ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Barcelonamålene (2013), [Barcelonamålene \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/e060404c-1230-4020-9912-7d0242303000/asset/document/131213main_en.pdf).

⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025" (COM(2020) 152 final).

⁶ Forskellen mellem mænds og kvinders beskæftigelsesfrekvens er forskellen i procentpoint mellem mænds og kvinders beskæftigelsesfrekvens.

Siden 2002 er beskæftigelsen blandt kvinder steget støt, og den nåede op på 67,7 % i 2021 sammenlignet med 60,7 % i 2010⁷ — selv om den faldt i 2020 (66,1 %) på grund af covid-19-krisen. Denne stigende tendens ledsages af et mønster med stigende uddannelsesniveauer for kvinder, idet flere kvinder afslutter en videregående uddannelse og opnår en universitetsgrad⁸.

På trods af disse forbedringer er forskellen mellem mænds og kvinders beskæftigelsesfrekvens stadig betydelig og lå på hele 10,8 procentpoint i 2021⁹. Eurofound anslø tabet som følge af den kønsbestemte forskel i beskæftigelsesfrekvensen til 320 mia. EUR i 2018. Størstedelen af dette beløb består af tab af indtjening og sociale bidrag til økonomien som følge af, at kvinder ikke er i beskæftigelse¹⁰. Forskellen i mænds og kvinders beskæftigelsesfrekvens er tæt forbundet med omsorgsforpligtelser. Kvinder er fortsat de primære omsorgspersoner for børn og voksne, der har behov for pleje, og de bærer hovedansvaret for huslige opgaver. Denne ubalance begrænser deres mulighed for at deltage i og afsætte tid til lønnet arbejde.

I 2021 viste arbejdsstyrkeundersøgelsen for EU-27, at 27,9 % af kvinderne i alderen 25-49 år uden for arbejdsstyrken angav pasning af børn eller voksne med behov for pleje som hovedårsagen til, at de ikke søgte beskæftigelse, mens kun 8,0 % af mændene angav dette¹¹. I 2019, dvs. før pandemien, lå disse tal på henholdsvis 32,6 % og 7,6 %¹². Ifølge Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE) holder omsorgsforpligtelser 7,7 millioner kvinder i Europa uden for arbejdsmarkedet og begrænser mange kvinder til kun at arbejde på deltid: For 29 % af de kvinder, der arbejder på deltid, er omsorgsforpligtelser hovedårsagen hertil, mens dette kun er tilfældet for 6 % af mændene¹³.

Den kønsbestemte forskel med hensyn til omsorgsforpligtelser, dvs. forskellen i den tid, som kvinder og mænd afsætter til ulønnet omsorgsarbejde, hænger sammen med og styrker yderligere kønsstereotyper i både kvinders og mænds erhverv og roller. Kvinder forventes stadig i vid udstrækning at varetage ulønnede omsorgsforpligtelser end mænd, også i familier med to forsørgere. Inden covid-19-krisen brugte kvinder i beskæftigelse i EU med børn under syv år og med en partner i gennemsnit 39 timer om ugen på ulønnet arbejde, mens tallet for mænd i samme situation var 19 timer om ugen¹⁴. Den kønsbestemte forskel med hensyn til omsorgsforpligtelser var større for kvinder i usikre ansættelsesforhold.

Med lukningen af og restriktionerne for omsorgsydelser under pandemien blev der stillet endnu større krav til kvinder om at yde omsorgsarbejde. Covid-19-krisen har forværret

⁷ Eurostat, "Employment and activity by sex and age — annual data", som findes på: [Employment and activity by sex and age — annual data \[LFSI_EMP_A\]](#).

⁸ Rapport fra Europa-Kommissionen, "Report on gender equality in the EU" (2021), [annual_report_ge_2021_en.pdf \(europa.eu\)](#).

⁹ [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](#).

¹⁰ Eurofound, "Women and labour market equality: Has COVID-19 rolled back recent gains?" (2020), Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg.

¹¹ Eurostats databasetabel LFSA_IGAR, "Care of adults with disabilities or children and other family or personal reasons", andel af befolkningen uden for arbejdsstyrken, der ønsker at arbejde, aldersgruppe: 15-64 år.

¹² EIGE, forskningsmeddelelse om de socioøkonomiske konsekvenser af covid-19 (2021), s. 15, [Gender equality and the socio-economic impact of the COVID-19 pandemic | European Institute for Gender Equality \(europa.eu\)](#).

¹³ EIGE, "Gender inequalities in care and consequences for the labour market" (2020), [Gender inequalities in care and consequences for the labour market | European Institute for Gender Equality \(europa.eu\)](#).

¹⁴ Eurofound, "Sixth European working conditions survey: overview report" (2019), Sixth European Working Conditions Survey — Overview report | Eurofound (europa.eu).

ulighederne mellem kønnene med hensyn til ulønnet pleje¹⁵, styrket de traditionelle kønsroller og afsporet de beskedne fremskridt med hensyn til ligestilling mellem kønnene, der hidtil er opnået¹⁶. Ifølge Eurofound's e-undersøgelse om liv, arbejde og covid-19¹⁷ brugte kvinder med børn under 12 år i gennemsnit 62 timer om ugen på børnepasning sammenlignet med 36 timer for mænd i samme situation og 23 timer på husligt arbejde sammenlignet med 15 timer for mænd under pandemien. Næsten en tredjedel af disse kvinder (29 %) oplyste, at de havde svært ved at fokusere på deres job på grund af omsorgsforpligtelser, mens 11 % af mændene havde samme problem.

Ifølge den europæiske søjle for sociale rettigheder skal ligebehandling og lige muligheder for kvinder og mænd sikres og fremmes på alle områder. Det gælder blandt andet deltagelse på arbejdsmarkedet, ansættelsesvilkår og karriereudvikling. Den anerkender også børns ret til økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasning af god kvalitet, børns ret til beskyttelse mod fattigdom og retten for socialt dårligt stillede børn til at få adgang til særlige foranstaltninger til fremme af lige muligheder.

I handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder er der fastsat et overordnet mål om at øge den samlede beskæftigelsesfrekvens til mindst 78 % af befolkningen (aldersgruppen 20-64 år) inden udgangen af 2030, og dette blev hilst velkommen af EU's ledere på topmødet i Porto i maj 2021 og Det Europæiske Råd i juni 2021. For at nå dette overordnede mål skal Europa stræbe efter mindst at halvere den kønsbestemte forskel i beskæftigelsesfrekvensen i forhold til 2019 og øge udbuddet af førskoleundervisning og børnepasning, hvilket vil bidrage til en bedre balance mellem arbejds- og privatliv og støtte en øget deltagelse af kvinder på arbejdsmarkedet.

I direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv¹⁸ fra 2019 blev der fastsat minimumsstandarder for forældreorlov, og der blev indført i) en ret til betalt fædreorlov og omsorgsforlovs og en styrket betalt forældreorlov, der ikke kan overdrages, og ii) en ret til at anmode om fleksible arbejdstidsordninger for arbejdstagere med omsorgsforpligtelser, for at tilskynde til en mere ligelig fordeling af omsorgsforpligtelser mellem kvinder og mænd. Udbud af tilgængelig og økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet kan sammen med arbejdstidsordninger skabe balance mellem arbejdsliv og privatliv og er afgørende for, at forældre, navnlig mødre, kan deltage på arbejdsmarkedet.

Støtte fra den offentlige sektor til sektoren for førskoleundervisning og børnepasning er en social investering, som giver mange former for afkast til enkeltpersoner, samfundet og økonomien som helhed. Dette fremmer kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet, ansporer kvinder til at få fuldtidsjob, forbedrer børns udvikling, styrker den sociale inklusion og retfærdighed og bidrager til at bryde fattigdomscyklussen fra generation til generation. I en situation med mangel på arbejdskraft og vedvarende beskæftigelseskløfter udgør en forøgelse

¹⁵ Europa-Kommissionen, Det Fælles Forskningscenter, "Division of Childcare and Housework among Men and Women during COVID-19 lockdowns" (2022), JRC128157, <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128157>.

¹⁶ EIGE, forskningsmeddelelse om de socioøkonomiske konsekvenser af covid-19 (2021), s. 36 [Gender equality and the socio-economic impact of the COVID-19 pandemic | European Institute for Gender Equality \(europa.eu\)](#).

¹⁷ Eurofound's rapport om liv, arbejde og covid-19 (2020), Living, working and COVID-19 | Eurofound (europa.eu).

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1158 af 20. juni 2019 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner og om ophævelse af Rådets direktiv 2010/18/EU (EUT L 188 af 12.7.2019, s. 79).

af kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet, herunder ved at forbedre adgangen til førskoleundervisning og børnepasning, en stor mulighed for inkluderende og bæredygtig vækst og ligestilling¹⁹. Investering i førskoleundervisning og børnepasning rummer også et betydeligt jobskabespotential. Nylige undersøgelser fra Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO) viser, at der med årlige investeringer på 1,1 % af BNP i førskoleundervisning og børnepasning og 1,8 % af BNP i langtidspleje kan skabes yderligere 26,7 millioner job Europa inden 2035²⁰.

Sådanne investeringer kan generere yderligere skatte- og socialsikringsindtægter. Samlet set vil skatte- og socialsikringsindtægterne fra øgede indtægter og beskæftigelse stige, og det vil reducere det samlede behov for finansiering af plejepolitiske foranstaltninger fra 3 % af BNP (før skat) til et nettobeløb på 2 % af BNP (efter skat)²¹. ILO anslår, at den sats, hvormed medlemsstaterne kan genvinde investeringer i plejesektoren, i gennemsnit ligger på omkring 55 %, navnlig afhængigt af omfanget af de investeringer, der er behov for, efter arbejdskraft i den pågældende medlemsstat og beskatningsniveauet. Medlemsstaterne kan forbedre den finanspolitiske holdbarhed af investeringer i førskoleundervisning og børnepasning ved at evaluere indvirkningen på de offentlige finanser og sikre omkostningseffektivitet, herunder gennem en effektiv udformning af finansieringsmekanismer, der er i overensstemmelse med en samlet holdbarhed i de offentlige finanser.

Ud over at investere i førskoleundervisning og børnepasning har mange medlemsstater indført en lovbestemt ret til indskrivning i førskoleundervisning og børnepasning, mens andre har gjort det obligatorisk at deltage i førskoleundervisning og børnepasning, især i det sidste år inden grundskolen. Når der er tale om en lovbestemt ret, skal de offentlige myndigheder garantere en plads til hvert barn, hvis forældre kræver det (inden for den aldersgruppe, der er omfattet af den lovbestemte ret). I de lande, hvor førskoleundervisning og børnepasning er obligatorisk, skal de offentlige myndigheder sikre et tilstrækkeligt antal førskolepladser til *alle* børn i den aldersgruppe, der er omfattet af den lovbestemte forpligtelse. I de fleste medlemsstater findes der allerede sådanne lovbestemte rettigheder, mens startalderen for rettigheden varierer betydeligt. I Europa er der betydelige forskelle med hensyn til den alder, hvor børn er garanteret en plads i førskoleundervisning og børnepasning. Kun syv EU-medlemsstater²² har indført en lovbestemt ret til en plads i førskoleundervisning og børnepasning til børn fra en tidlig alder (6-18 måneder). Dette er oftest umiddelbart efter udløbet af forældreorloven, idet der ideelt ikke bør være et hul mellem udløbet af forældreorloven, som er tilstrækkeligt godt betalt, og den lovbestemte ret til en plads i førskoleundervisning og børnepasning. For børn på tre år og derover findes der en lovbestemt

¹⁹ Europa-Kommissionen, European Economy Brief, "The Macro-Economic Benefits of Gender Equality", marts 2022; Se også forslag til Kommissionens og Rådets fælles rapport om beskæftigelsen af 24.11.2021 (COM(2021) 743 final).

²⁰ ILO "Care at work: Investing in care leave and services for a more gender equal world of work", 7. marts 2022.

²¹ Den Internationale Arbejdsorganisation (ILO), 2022: ILO Care Policy Investment Simulator, Geneva, *under udarbejdelse*.

²² Danmark, Tyskland, Estland, Letland, Slovenien, Finland og Sverige.

ret i 13 medlemsstater²³, og nogle medlemsstater har forpligtet sig til at indføre en sådan ret i forbindelse med deres nationale genopretnings- og resiliensplaner²⁴.

Det er veldokumenteret, at førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet i afgørende grad kan medvirke til at forbedre børns kognitive, sociale og uddannelsesmæssige udvikling fra en tidlig alder²⁵. Sådanne forbedringer fører ofte til bedre læringsresultater og beskæftigelsesudsigter senere i livet²⁶. Deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet er til gavn for alle børn, særligt for børn i sårbare positioner. Det er et vigtigt redskab til at bekæmpe ulighed, tackle eventuelle sociale ulemper for børn²⁷ og fremme lige muligheder. Disse aspekter er specifikt nævnt i Rådets henstilling om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet²⁸ fra 2019 og i den europæiske børnegaranti²⁹. Fordelene rækker ud over de børn, der er involveret. På individuelt niveau medvirker deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning til at sikre et bedre uddannelsesniveau, højere indtjening, bedre social integration og bedre sundhed. Der er også mange fordele på samfundsniveau, der rækker lige fra reducerede udgifter til velfærd og lavere kriminalitetsrater til højere skatteindtægter og forbedret social samhørighed³⁰.

Endelig omhandler den foreslåede henstilling arbejdsvilkårene i sektoren for førskoleundervisning og børnepasning. Arbejdstagere i sektoren, hvoraf mange er kvinder, har ofte vanskelige arbejdsvilkår og begrænsede karrieremuligheder. Forbedring af arbejdsvilkårene kræver en stærkere social dialog og tilstrækkelige løn- og opkvalificeringsmuligheder samt omskolingsmuligheder. Fremme af rimelige arbejdsvilkår for personalet i sektoren for førskoleundervisning og børnepasning bør bidrage til at tiltrække og fastholde arbejdstagere — både mænd og kvinder — i sektoren og kan ligeledes medvirke til at bekæmpe kønsopdelingen i sektoren og afhjælpe den mangel på personale, der gør sig gældende i mange lande³¹. Det er også et vigtigt aspekt i indsatsen for at sikre plejekvaliteten. EU støtter medlemsstaternes investeringer og reformer inden for førskoleundervisning og børnepasning gennem dets forskellige finansieringsinstrumenter, navnlig Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond plus og genopretnings- og resiliensfaciliteten. Denne støtte er særlig vigtig for at imødegå de geografiske uligheder på

²³ Ud over ovennævnte Belgien, Tjekkiet, Frankrig, Luxembourg, Polen og Spanien, Europa-Kommissionen, Eurydice Policy Brief Early Childhood Education and Care, 2019, s. 6, detaljeret oversigt over medlemsstaternes systemer i Europa-Kommissionens Eurydice-baggrundsrapport "Structural Indicators for Monitoring Education and Training systems in Europe", 2021, s. 12.

²⁴ F.eks. Slovakiet, arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene "Analysis of the recovery and resilience plan of Slovakia" (SWD(2021) 161 final af 21.6.2021).

²⁵ Rådets konklusioner om en strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020) (EUT C 119 af 28.5.2009, s. 2).

²⁶ Europa-Kommissionen, Annual Report on Employment and Social Developments in Europe: Young Europeans: employments and social challenges ahead, kapitel 5, juni 2022.

²⁷ Europa-Kommissionens henstilling af 20. februar 2013 "Investering i børn: Hvordan man bryder den onde cirkel for de socialt udsatte (2013/112/EU), 2.3.2013, s. 5.

²⁸ Rådets henstilling af 22. maj 2019 om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet (EUT C 189 af 5.6.2019, s. 4).

²⁹ Rådets henstilling (EU) 2021/1004 af 14. juni 2021 om oprettelse af en europæisk børnegaranti (EUT L 223 af 22.6.2021, s. 14).

³⁰ Europa-Kommissionen, "Benefits of early childhood education and care and the conditions for obtaining them", Publikationskontoret, 2018.

³¹ Den Internationale Arbejdsorganisation, "Meeting of Experts on Policy Guidelines on the promotion of decent work for early childhood education personnel", som findes på: https://www.ilo.org/sector/Resources/codes-of-practice-and-guidelines/WCMS_236528/lang-en/index.htm.

tværs af og inden for medlemsstaterne. EU yder også direkte teknisk støtte til reformer under instrumentet for teknisk støtte. Kommissionen overvåger gennemførelsen af politikkerne for førskoleundervisning og børnepasning og vurderer fremskridtene hen imod Barcelonamålene i det europæiske semester og vil fortsat gøre det.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Revisionen af Barcelonamålene for førskoleundervisning og børnepasning blev bebudet i strategien for ligestilling mellem kønnene 2020-2025³². Det er et af de initiativer, der præsenteres i strategien, og som har til formål at fremme kvinders økonomiske indflydelse og status og lige fordeling af omsorgsforpligtelser mellem kvinder og mænd. Revisionen bebudes også i EU-strategien om barnets rettigheder³³ og i handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder³⁴ som led i bestræbelserne på senest i 2030 at nå det overordnede mål om en samlet beskæftigelsesfrekvens på 78 % og det supplerende mål om mindst at halvere den kønsbestemte forskel i beskæftigelsesfrekvensen i forhold til 2019.

I sin meddelelse "Et initiativ til støtte for balance mellem arbejdsliv og privatliv for erhvervsaktive forældre og omsorgspersoner"³⁵ understregede Kommissionen bl.a. betydningen af støtteforanstaltninger for medlemsstaterne for at forbedre adgangen til økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasning som et middel til at opnå en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv for arbejdstagere med omsorgsforpligtelser.

Direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv har til formål at tilskynde til en bedre fordeling af omsorgsforpligtelser mellem kvinder og mænd ved at styrke de juridiske rettigheder til forældreorlov og give ret til at anmode om fleksible arbejdstidsordninger. Dette omfatter navnlig to måneders forældreorlov, der ikke kan overdrages, og som er tilstrækkeligt godt betalt, til hver forælder. Ved at give rettigheder til forældreorlov, som ikke kan overdrages, har direktivet om balance mellem arbejdsliv og privatliv til formål at tilskynde fædre til at gøre brug af deres rettigheder og derved gøre det lettere for mødre at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Henstillingen om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet fra 2019 ("henstillingen om førskoleundervisning og børnepasning") har til formål at støtte medlemsstaterne i deres indsats for at forbedre adgangen til og kvaliteten af deres førskoleundervisning og børnepasningsordninger. Henstillingen om førskoleundervisning og børnepasning omfatter en kvalitetsramme, som medlemsstaterne kan bruge som rettesnor, når de forbedrer adgangen til og kvaliteten af førskoleundervisning og børnepasning. Den giver en fælles forståelse af betydningen af kvalitet i førskoleundervisning og børnepasning. Dette forslag bygger på henstillingen om førskoleundervisning og børnepasning og kvalitetsrammen ved at fremhæve de elementer, der er særligt relevante for at lette kvinders deltagelse på

³² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "En A Union med lige muligheder: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025 (COM(2020) 152 final).

³³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, "EU-strategi om barnets rettigheder" (COM(2021) 142 final af 24.3.2021, s. 1).

³⁴ Europa-Kommissionen, "Opbygning af en Union med ligestilling: handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder" vedtaget 4. marts 2021 (COM(2021) 102 final).

³⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, "Et initiativ til støtte for balance mellem arbejdsliv og privatliv for erhvervsaktive forældre og omsorgspersoner" (COM(2017) 252 final af 26.4.2017, s. 1).

arbejdsmarkedet og fremme forældrenes tillid til førskoleundervisning og børnepasning, f.eks. forholdet mellem børn og personale, personalets kvalifikationer og løbende videreuddannelse, og forvaltningen af førskoleundervisnings- og børnepasningsordninger.

I meddelelsen "Etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025"³⁶ fra 2020 udpeges inklusion og ligestilling mellem mænd og kvinder som en af de seks dimensioner, der skal konsolideres. På grundlag af denne meddelelse vedtog Rådet den 19. februar 2021 en resolution om en strategiramme for det europæiske samarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030)³⁷, som indeholder et EU-mål om, at mindst 96 % af alle børn mellem tre år og den skolepligtige alder skal deltage i førskoleundervisning og børnepasning. Resolutionen lægger også vægt på betydningen af at forbedre kvaliteten, ligheden, inklusionen og gode resultater for alle på uddannelsesområdet. For at sikre sammenhæng anvender dette forslag EØS-målet som et revideret Barcelonamål for aldersgruppen mellem tre år og den skolepligtige alder.

EU-strategien om barnets rettigheder³⁸, som blev vedtaget af Kommissionen i marts 2021, samler alle eksisterende og fremtidige initiativer vedrørende børns rettigheder — herunder revisionen af Barcelonamålene — i én sammenhængende politisk ramme. Strategien har til formål at skabe det bedst mulige liv for børn i EU og resten af verden ved at styrke børns deltagelse i samfundet og opfylde deres rettigheder i overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder. Strategien fokuserer bl.a. på socioøkonomisk inklusion, sundhed og uddannelse af børn og omhandler førskoleundervisning og børnepasning som led i opbygningen af inkluderende kvalitetsuddannelse for alle børn. I sine konklusioner af 9. juni 2022 om EU-strategien om barnets rettigheder understregede Rådet, at alle børn har ret til ikkediskriminerende adgang til centrale tjenester, f.eks. tidlig uddannelse og pleje, sundhed, ernæring og bolig, som er vigtige for deres udvikling og trivsel³⁹.

Rådets henstilling om oprettelse af en europæisk børnegaranti, som blev vedtaget den 14. juni 2021, har til formål at forebygge og bekæmpe social udstødelse og støtte medlemsstaternes bestræbelser på at garantere børn i nød adgang til nøgletjenester af høj kvalitet, herunder gratis og effektiv adgang til førskoleundervisning og børnepasning. Omkring 27 % af de børn, der er i risiko for fattigdom eller social udstødelse i alderen 0-2 år, deltog i førskoleundervisning og børnepasning i EU i 2019. Selv om dette er en stigning på ca. 11 procentpoint i forhold til 2010, er det betydeligt lavere end deltagelsesfrekvensen for den samlede befolkning af børn (35 %)⁴⁰.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget supplerer og er i overensstemmelse med en række andre EU-initiativer.

³⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025 (COM(2020) 625 final af 30.9.2020, s. 1).

³⁷ Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) (EUT C 66 af 26.2.2021, s. 1).

³⁸ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, "EU-strategi om barnets rettigheder" (COM(2021) 142 final af 24.3.2021, s. 1).

³⁹ Rådet for Den Europæiske Union, konklusioner om EU-strategien for børns rettigheder (10024/22) af 9.6.2022, se: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10024-2022-INIT/en/pdf>

⁴⁰ Europa-Kommissionen, Annual Report on Employment and Social Developments in Europe: Young Europeans: employments and social challenges ahead, kapitel 5, ISSN 2315-2540, juni 2022.

Det er i fuld overensstemmelse med EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027, som giver mulighed for EU-finansiering under instrumenter såsom Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond plus, herunder indsatsområdet beskæftigelse og social innovation, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne, Fonden for Retfærdig Omstilling, Horisont Europa og programmet for et digitalt Europa, som alle spiller en vigtig rolle med hensyn til at støtte medlemsstaternes investeringer i tilgængelige og økonomisk overkommelige infrastrukturer og tjenester vedrørende førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet. Instrumentet for teknisk støtte kan også støtte reformer og investeringer. Forslaget er også i fuld overensstemmelse med forordningen om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten med hensyn til støtteberettigede reformer og investeringer, der skal afbøde de økonomiske og sociale konsekvenser af covid-19-pandemien og gøre de europæiske økonomier og samfund mere bæredygtige, modstandsdygtige og bedre forberedte på de udfordringer og muligheder, der er forbundet med den grønne og den digitale omstilling inden for rammerne af facilitetens mål.

Forslaget er også i overensstemmelse med Kommissionens strategier og handlingsplaner for at opnå en Union med lighed. EU-handlingsplanen mod racisme 2020-2025⁴¹ sigter mod at bekæmpe racisme gennem politiske og finansielle programmer inden for beskæftigelse, boliger og adgang til sundhedspleje og uddannelse. Den har bl.a. til formål at sikre lige adgang til uddannelse for børn med racemæssig eller etnisk minoritetsbaggrund. Den fremmer også uddannelse af lærere til at kunne arbejde med alle børn. Handlingsplanen omhandlede også en rapport fra Kommissionen, som blev offentliggjort i 2021, om anvendelsen af EU's direktiv om racelighed, som forbyder forskelsbehandling på grund af etnisk eller racemæssig oprindelse, herunder forskelsbehandling af romabørn, på forskellige områder som f.eks. uddannelse og social beskyttelse⁴².

I EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse⁴³ og Rådets henstilling om romaernes ligestilling, inklusion og deltagelse, som blev vedtaget den 12. marts 2021⁴⁴, opfordres medlemsstaterne til at bekæmpe forskelsbehandling, der antager flere former, og strukturel forskelsbehandling af romaer, navnlig af romabørn, og til at træffe stærkere foranstaltninger til støtte for romabørn og deres familier på de indbyrdes forbundne områder beskæftigelse, sociale tjenester, inkluderende almen uddannelse og førskoleundervisning og børnepasning af god kvalitet, sundhed, bolig og adgang til basale tjenester, ernæring og adgang til fritidsaktiviteter. Med rammen fastsættes målet om mindst at halvere forskellen i romabørns deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning inden 2030.

⁴¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "En A Union med lige muligheder: EU-handlingsplan mod racisme 2020-2050" (COM (2020) 565 final af 18.9.2020, s. 1).

⁴² Beretning fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af Rådets direktiv 2000/43/EF om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse ("direktivet om racelighed") og Rådets direktiv 2000/78/EF om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv ("direktivet om ligebehandling på beskæftigelsesområdet") (COM(2021) 139 final af 19.3.2021, s. 1).

⁴³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet: "En Union med ligestilling: EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse" (COM(2020) 620 final af 7.10.2020, s. 1).

⁴⁴ Rådets henstilling af 12. marts 2021 om romaernes ligestilling, integration og deltagelse (EUT C 93 af 19.3.2021, s. 1).

Kommissionens handlingsplan om integration og inklusion 2021-2027⁴⁵ fokuserer på de faktorer, der er nødvendige for en vellykket integration og inklusion af migranter og EU-borgere med migrantbaggrund, herunder børn, på forskellige niveauer, f.eks. uddannelse, beskæftigelse og færdigheder samt sundhed og bolig.

Endelig har strategien for 2021-2030 om rettigheder for personer med handicap⁴⁶ til formål at forbedre tilværelsen for personer med handicap, både i og uden for EU, og at fremme deres fulde og lige deltagelse på alle livets områder. Strategien omhandler deltagelse på alle uddannelsesniveauer og i alle uddannelsesformer, herunder førskoleundervisning og børnepasning, på lige fod med andre og fremme af en uafhængig tilværelse og lokalsamfundsbaseerede tjenester. Dette er i overensstemmelse med FN's konvention om handicappedes rettigheder, som er ratificeret af EU og alle medlemsstaterne, og som kræver, at parterne træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at børn med handicap fuldt ud kan nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre børn. I overensstemmelse med strategien tages der i denne henstilling fuldt ud hensyn til behovene hos børn og forældre med handicap, navnlig i bestemmelserne om tilgængelighed.

Forslaget er også en reaktion på henstillingen fra konferencen om Europas fremtid om den demografiske omstilling (forslag nr. 15) og om bekæmpelse af forskelsbehandling, ligestilling og livskvalitet (forslag nr. 29). I forslag nr. 15 opfordres der til at sikre økonomisk overkommelig og tilgængelig børnepasning af høj kvalitet i hele EU, således at mødre og fædre trygt kan forene deres arbejdsliv og familieliv, og til at garantere, at børn i nød har adgang til f.eks. uddannelse og pleje. I forslag nr. 29 opfordres der til at sikre, at der etableres økonomisk overkommelige børnehaver og gratis børnepasning til alle i nød⁴⁷.

Endelig bidrager denne henstilling til at nå de mål for bæredygtig udvikling, der blev vedtaget i 2015 som led i FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling 2030, som fremhæver betydningen af ligestilling mellem kønnene (mål nr. 5.4 og 8.5) og relevansen af førskoleundervisning og børnepasning (mål nr. 4.2), og den understreger behovet for handling på disse områder.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Forslaget er baseret på artikel 292 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), i henhold til hvilken Rådet vedtager henstillinger på forslag af Kommissionen, sammenholdt med artikel 153, stk. 1, litra i), i TEUF.

I henhold til artikel 153, stk. 1, litra i), i TEUF støtter og supplerer EU medlemsstaternes indsats inden for så vidt angår lige muligheder for mænd og kvinder på arbejdsmarkedet med henblik på at nå målene i artikel 151 TFEU. I henhold til artikel 151 i TEUF omfatter EU's og

⁴⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Handlingsplan om integration og inklusion 2021-2027 (COM(2020) 758 final af 24.11.2020, s. 1).

⁴⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "En Union med lige muligheder: Strategi for rettigheder for personer med handicap 2021-2030 (COM(2021) 101 final af 3.3.2021, s. 1).

⁴⁷ Europa-Kommissionen, konferencen om Europas fremtid, rapport om det endelige resultat, maj 2022.

medlemsstaternes mål fremme af forbedrede leve- og arbejdsvilkår, passende social beskyttelse og udvikling af de menneskelige ressourcer, der skal muliggøre et varigt højt beskæftigelsesniveau og bekæmpe social udstødelse. Sikring af lige muligheder for alle børn, der bor i EU, bidrager til at nå disse mål.

Forslaget vil bidrage til at nå målene i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), navnlig bekæmpelse af social udstødelse og forskelsbehandling, fremme af ligestilling mellem kvinder og mænd og beskyttelse af børns rettigheder (artikel 3 i TEUF).

Forslaget vil også bidrage til gennemførelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder, navnlig artikel 14, som anerkender alles ret til uddannelse, artikel 23, som anerkender ligestilling mellem kvinder og mænd, artikel 24, som anerkender, at børn har ret til den beskyttelse og omsorg, der er nødvendig for deres trivsel, og artikel 33, som fastsætter, at der skal drages omsorg for juridisk, økonomisk og social beskyttelse af familien.

Dette forslag overskrider ikke EU's lovgivningsmæssige beføjelser eller pålægger medlemsstaterne bindende forpligtelser. Det er op til medlemsstaterne at beslutte, hvorledes de bedst gør brug af denne henstilling fra Rådet i overensstemmelse med deres nationale forhold.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Selv om politikker vedrørende førskoleundervisning og børnepasning samt kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet er medlemsstaternes ansvar, har EU kompetence til at støtte og supplere medlemsstaternes tiltag.

Forslaget sikrer, at en indsats på EU-plan har en merværdi. Det opfylder en politisk forpligtelse til at gøre fremskridt med hensyn til lige muligheder for kvinder og mænd og navnlig kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og til at fremme alle børns rettigheder, lige muligheder og trivsel.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget supplerer medlemsstaternes indsats for så vidt angår ulighed mellem kvinder og mænd, kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og fremme af alle børns rettigheder, lige muligheder og trivsel. Det respekterer medlemsstaternes praksis og deres forskelligartede nationale systemer. I forslaget anerkendes det, at forskellige nationale, regionale eller lokale forhold kan bevirke, at henstillingen gennemføres på forskellig vis. Dette giver medlemsstaterne mulighed for at anvende henstillingen i overensstemmelse med den specifikke sammenhæng.

Hensyn til proportionalitet spillede også en central rolle i forbindelse med valget af instrument.

- **Valg af retsakt**

Instrumentet er et forslag til Rådets henstilling, som overholder nærheds- og proportionalitetsprincippet. Det bygger på den eksisterende EU-lovgivning og -politik og er i overensstemmelse med den type instrumenter, der er til rådighed for EU's indsats på det socialpolitiske område. Forslaget sender som retsakt et signal om medlemsstaternes forpligtelse til at nå de mål og gennemføre de foranstaltninger, der er fastlagt i henstillingen, og udgør et stærkt grundlag for samarbejde på EU-plan på dette område, samtidig med at medlemsstaternes kompetence respekteres til fulde.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

• Høringer af interesserede parter

Kommissionen har gennemført omfattende høringer af en bred vifte af interessenter om dette initiativ. Alle disse aktiviteter blev sammenfattet i den sammenfattende rapport, som blev offentliggjort sammen med dette forslag til henstilling⁴⁸. Høringsaktiviteterne gav mere indsigt, uden at der var væsentlige afvigelser fra initiativets overordnede mål og rammer. De blev taget i betragtning i det forberedende arbejde og føjede yderligere perspektiver til forslaget. Høringen var baseret på flere nylige offentlige høringer, nemlig høringerne om handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder⁴⁹, grønbogen om aldring⁵⁰ og strategien for ligestilling mellem kønnene⁵¹. Disse høringer understregede betydningen af tilgængelig og økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet — navnlig i dårligt stillede grupper — for at tilskynde til ligelig fordeling af omsorgsopgaver mellem forældrene.

En **indkaldelse af feedback** blev offentliggjort på portalen [Deltag i debatten](#) i perioden 1.-29. marts 2022. Der blev modtaget i alt 123 bidrag. De fleste (52 %) kom fra NGO'er, og de øvrige kom fra offentlige myndigheder, erhvervs sammenslutninger, EU-borgere, fagforeninger og forskningsinstitutioner. Bemærkningerne fokuserede på adgang, tilgængelighed, økonomisk overkommelighed og kvalitet af omsorgsydelser, plejepersonale, socioøkonomiske og geografiske uligheder og kønsdimensionen.

En række interessenter havde allerede opfordret til en strategisk tilgang til førskoleundervisning og børnepasning.

Europa-Parlamentet har gentagne gange opfordret til en holistisk tilgang til pleje, der støtter revisionen af Barcelonamålene, med særlig vægt på behovet for at målrette indsatsen mod børn med handicap⁵². I sin nylige rapport om den europæiske plejestrategi, som blev vedtaget på plenarmødet den 5. juli 2022, glædede Europa-Parlamentet sig over den kommende revision af Barcelonamålene og fremhævede betydningen af førskoleundervisning og børnepasning for at lette kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og for at fjerne forskellene mellem kønnene med hensyn til pleje, løn og pension⁵³.

⁴⁸ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene: resumé af høringsaktiviteterne, SWD (2022) 440.

⁴⁹ Kommissionen modtog 1 041 unikke skriftlige bidrag. 67,5 % af indlæggene kom fra enkeltpersoner. Mange borgere benyttede lejligheden til at beskrive deres personlige situation, navnlig personer med handicap og kvinder med omsorgsforpligtelser: [SWD\(2021\) 46 EN autre document travail service part1 v8 \(2\).pdf](#).

⁵⁰ Der blev modtaget i alt 473 svar under den offentlige høring. 133 indlæg kom fra enkeltpersoner. Langtidspæle blev drøftet i forbindelse med ældres autonomi og sikring af deres hjemmepleje, som åbner op for nye beskæftigelsesmuligheder og kvalifikationsbehov. Behovet for at anerkende uformelle plejeres pensionsrettigheder blev også fremhævet. Se: Grønbog om aldring: faktuel kortfattet rapport om høringen: [090166e5de9b0583.pdf](#).

⁵¹ Høringen var tilgængelig online i perioden 8.3-31.5.2019. Der blev modtaget 1 335 svar, hvoraf 73 % kom fra EU-borgere (970 svar). Respondenterne blev navnlig spurgt om, hvilke specifikke mål de ville prioritere i forbindelse med EU's indsats for at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet. https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12114-Gender-equality-strategy-2020-2024/public-consultation_en.

⁵² F.eks. Europa-Parlamentets beslutning af 15. december 2021 om ligestilling mellem kvinder og mænd i Den Europæiske Union i 2018-2020 (2021/2020(INI)).

⁵³ Europa-Parlamentets beslutning af 5. juli 2022 om en fælleseuropæisk indsats vedrørende omsorgsydelser (2021/2253(INI)).

Europa-Parlamentets Udvalg om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (EMPL) og Udvalg om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (FEMM) afholdt en **fælles høring** som forberedelse til en initiativbetænkning "Hen imod en fælleseuropæisk indsats vedrørende omsorgsydelser" den 24. marts 2022. Medlemmerne af Europa-Parlamentet hilste den europæiske plejestrategi velkommen og understregede navnlig potentialet i plejesektoren, som i øjeblikket er underfinansieret og underbemandet, med hensyn til jobskabelse. Bedre arbejdsvilkår kan bidrage til ligestilling mellem kønnene, mens uddannelse spiller en central rolle med hensyn til at sikre kvalificeret personale og professionalisering. Behovet for at overvåge fremskridtene og tage hensyn til medlemsstaternes kompetence på dette politikområde blev også fremhævet.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (**EØSU**) har ligeledes gentagne gange opfordret til en revision af Barcelonamålene og en holistisk tilgang i flere udtalelser⁵⁴, hvori de understreger behovet for flere investeringer i økonomisk overkommelige og tilgængelige omsorgstjenester og -faciliteter af høj kvalitet til alle familier. Det har også opfordret til, at investeringerne målrettes mod social infrastruktur, navnlig førskoleundervisning, børnepasning og skolefritidsordninger, og til, at Barcelonamålene for børnepasning gøres mere ambitiøse, så de samtidig dækker pleje af andre omsorgskrævende personer.

Det Europæiske Råd understregede, at den kønsbestemte lønforskel og den kønsbestemte omsorgsforskel skal derfor analyseres sammen⁵⁵, da de i vid udstrækning er indbyrdes afhængige og gensidigt forstærkende fænomener. Rådet opfordrede også til langsigtede offentlige investeringer i tilgængelige pasningsfaciliteter og -infrastrukturer af høj kvalitet, som er økonomisk overkommelige, i udviklingen af plejefærdigheder og i omsorgstjenester. Rådet opfordrede Kommissionen til at forelægge en revision af Barcelonamålene for at fremme den opadgående konvergens inden for udbud af førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet på tværs af medlemsstaterne⁵⁶ og understregede alle børns ret til ikkediskriminerende adgang til centrale tjenester som f.eks. førskoleundervisning og børnepasning⁵⁷.

På mødet i **Gruppen på Højt Plan om Integration af Kønsaspektet** i januar 2022 gav medlemsstaterne generelt positive tilbagemeldinger om forslaget til en plejestrategi. De var navnlig enige om behovet for at tage fat om tjenesternes tilgængelighed, kvalitet og økonomiske overkommelighed, forbedre arbejdsvilkårene i plejesektoren, overveje bl.a. det uddannelsesmæssige aspekt af førskoleundervisning og børnepasning og håndtere kønsstereotyper i forbindelse med pleje.

Under de under de sonderende drøftelser med medlemsstaternes repræsentanter i **Udvalget for Social Beskyttelse (17. marts 2022) og Beskæftigelsesudvalget (1. april 2022)** delte medlemsstaterne en række eksempler og god national praksis og gav udtryk for foreløbig bred enighed om initiativets overordnede formål, analysen af udfordringerne og de foreslåede politiske mål. Flere medlemsstater påpegede, at initiativet bør udvikles med fuld respekt for

⁵⁴ F.eks. EØSU's udtalelse "Gender Equality in the labour markets" (SOC/586-EESC-2018), EØSU's udtalelse "The challenges of work-life balance faced by working parents and caregivers", (SOC/529-EESC-2018), EØSU's udtalelse "Gender equality issues" (SOC/610-EESC-2018) og EØSU's udtalelse "Opinion on the Social Pillar Action Plan", (SOC/679-EESC-2021).

⁵⁵ Rådets konklusioner om bekæmpelse af kønsbestemte lønforskelle, "Værdiansættelse og fordeling af lønnet arbejde og ulønnet omsorgsarbejde", 13584/20, 2.12.2020.

⁵⁶ [Rådets konklusioner om den socioøkonomiske indvirkning af covid-19 på kønsligestilling, 8884/21, 14.6.2021, s. 1.](#)

⁵⁷ [Rådets konklusioner om EU-strategien for børns rettigheder \(10024/22\) af 9.6.2022, s. 3.](#)

de nationale kompetencer, også under hensyntagen til de forskellige nationale forhold og opbygninger af plejesystemerne og med fokus på at undgå administrative byrder. Betydningen af EU-finansiering, støtte til gensidig læring og forbedring af evidensgrundlaget blev også fremhævet.

Den 13. september 2021 vedtog **Det Rådgivende Udvalg for Ligestilling mellem Kvinder og Mænd** en udtalelse om den kønsbestemte omsorgsforskel i EU med fokus på en holistisk og kønstransformativ tilgang⁵⁸. Udtalelsen støttede en forbedring af tilgængeligheden og den økonomiske overkommelighed af pleje samt førskoleundervisning og børnepasning til børn af høj kvalitet, en opadrettet revision af Barcelonamålene og fastsættelse af en politisk ramme for bæredygtig langtidspædagogik gennem EU-finansiering, herunder gennem de nationale genopretnings- og resiliensplaner som en del af genopretnings- og resiliensfaciliteten.

Der blev afholdt en række **målrettede høringer af interessenter, sonderende debatter og høringer** for at dække de forskellige elementer af initiativet mere indgående.

Kommissionen gennemførte en **strategisk dialog** med mere end 50 civilsamfundsorganisationer den 11. marts 2022. Civilsamfundsorganisationerne hilste revisionen af Barcelonamålene velkommen og var enige i de udfordringer, som Kommissionen har peget på. De fremhævede behovet for at vurdere hindringer for deltagelse, herunder ved at undersøge yderligere opdelinger af deltagelsesfrekvenser (f.eks. børn med migrantbaggrund, børn med handicap osv.), centrere politikken omkring børn og deres sunde udvikling, fremme investeringer i førskoleinterventionssystemer for børn med handicap som et middel til at fremme deres deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning og deres mødres deltagelse i lønnet arbejde.

Endelig blev der afholdt en **særlig høring med arbejdsmarkedets parter** den 7. april 2022. Arbejdsmarkedets parter afgav allerede i december 2020 en fælles erklæring om børnepasningsordninger i EU, hvor de understregede, at adgangen til tilgængelige og økonomisk overkommelige børnepasningsfaciliteter af høj kvalitet er afgørende for, at forældre, navnlig mødre, kan arbejde. Arbejdsmarkedets parter opfordrede også til en revision af Barcelonamålene for at fremme værdien af at arbejde i sektoren og til gode arbejdsvilkår, herunder ved at styrke de kollektive overenskomstforhandlinger og sikre stabile job af høj kvalitet, rimelige lønninger og et passende socialbeskyttelsesniveau. De opfordrede også til, at der gøres en indsats for at tiltrække personale til sektoren, navnlig mænd. Disse synspunkter blev bekræftet under høringen af arbejdsmarkedets parter i april. Arbejdsmarkedets parter fremhævede navnlig behovet for en integreret livscyklustilgang sammen med behovet for at øge investeringerne i sektoren og gøre den mere attraktiv for arbejdstagerne på baggrund af de demografiske ændringer og de økonomiske udsigter.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Kommissionen benyttede ekspertise fra Det Fælles Forskningscenter (JRC) og eksterne eksperter som informationsgrundlag for dette initiativ. Det tilhørende input stilles til rådighed for offentligheden sammen med det foreliggende forslag til henstilling.

JRC fremlagde en dybdegående gennemgang af referencedatasættet fra EU-SILC med henblik på at teste gennemførligheden af eventuelle justeringer af indikatorerne og målingernes

⁵⁸ Det Rådgivende Udvalg for Ligestilling mellem Kvinder og Mænd, "The care gap in the EU: a holistic and gender-transformative approach", 13.9.2021, [opinion_care_gap_2021_en.pdf \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&plugin=1).

robusthed på medlemsstatsniveau⁵⁹. JRC udarbejdede også en simulering af den mulige virkning af forskellige niveauer af målet for de relevante indikatorer med hensyn til kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet baseret på EUROMOD-modellen⁶⁰. Endelig blev der bestilt en litteraturgennemgang for at få et overblik over effektive børneoplysningsreformer i medlemsstaterne⁶¹.

En ekspertgruppe⁶² med 15 medlemmer, herunder individuelle eksperter og repræsentanter for Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA), EIGE, Eurofound, ILO, OECD og Unicef, bidrog med input om status og landespecifikke forskelle i tilgangen til førskoleundervisning og børneoplysning, arbejdsvilkår og kvaliteten af førskoleundervisning og børneoplysning. De gav også input om de foranstaltninger, der har til formål at øge deltagelsen i førskoleundervisning og børneoplysning, navnlig for socialt dårligt stillede børn, og om de elementer, der er relevante for at øge konvergensen i opadgående retning.

- **Grundlæggende rettigheder**

Revisionen af Barcelonamålene vil bidrage til at skabe ligestilling mellem kvinder og mænd på alle områder, herunder beskæftigelse, arbejde og løn. Revisionen vil bidrage til at sikre alles ret til uddannelse, alle børns ret til beskyttelse og omsorg for deres trivsel og retten til økonomisk beskyttelse af familien (artikel 23, 14, 24 og 33 i EU's charter om grundlæggende rettigheder).

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Dette forslag har ingen finansielle virkninger for Unionens budget.

5. ANDRE FORHOLD

- **Overvågnings-, evaluerings- og rapporteringsforanstaltninger**

Kommissionen vil fortsat overvåge Barcelonamålene inden for rammerne af det europæiske semester, som er et vigtigt instrument til at overvåge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og ligestilling mellem kønnene, herunder gennem analysen i landerapporterne og landespecifikke henstillinger, hvor det er relevant. Kommissionen vil desuden i sin vurdering medtage intensiteten af alle børns deltagelse i førskoleundervisning og børneoplysning (antal timer om ugen) og intensiteten af deltagelsen af børn fra forskellige grupper, herunder børn i risiko for fattigdom eller social udstødelse og, hvis det er muligt, børn med handicap, børn med migrantbaggrund, romabørn og andre relevante grupper, under hensyntagen til børnenes alder og de særlige nationale forhold.

⁵⁹ Flisi S., Blasko, Zs. og Stepanova E., Indicators for early education and care. Reconsidering some aspects of the Barcelona target. JRC Science for Policy Report, 2022.

⁶⁰ Narazani E., Agúndez García A. og Christl M., Figari F., Impact on female employment of revising the Barcelona targets for childcare (GENDERMOD), JRC Working Paper on Taxation & Structural Reforms, 2022.

⁶¹ Nieuwenhuis R., Yerkes M., Backman L. og Strigén J., Early Childhood Education and Care (ECEC): A focused review of reform impact studies, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2022.

⁶² [Kommissionens register over ekspertgrupper og lignende enheder \(europa.eu\)](#).

Gennemførelsen af henstillingen vil desuden blive overvåget gennem Kommissionens årsrapport om ligestilling og portalen for overvågning af strategien for ligestilling mellem kønnene⁶³.

Revisionen af målene omfatter yderligere dimensioner, som er relevante for at nå Barcelonamålene (tilgængelighed, økonomisk overkommelighed og kvalitet). Hvis der findes indikatorer for disse dimensioner, kan de findes på portalen for overvågning af strategien for ligestilling mellem mænd og kvinder og i årsrapporten om ligestilling.

For at forbedre tilgængeligheden, omfanget og relevansen af dertil knyttede data på EU-plan, opfordres medlemsstaterne i denne henstilling til at udvikle eller forbedre dataindsamlingen på en række områder med relation til dens gennemførelse. Medlemsstaterne bør navnlig forbedre indsamlingen af data om børns deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning, herunder med hensyn til børn i sårbare situationer eller fra dårligt stillede grupper.

Kommissionen vil inden for fem år offentliggøre en dybdegående rapport for at give et overblik over status for gennemførelsen af henstillingen på grundlag af Barcelonamålene og alle relevante dimensioner, herunder politikker og eksempler på god praksis fra medlemsstaterne.

⁶³ Europa-Kommissionen, portalen for overvågning af strategien for ligestilling mellem kønnene, som findes på: [ges-monitor.page.main \(europa.eu\)](https://ges-monitor.page.main.europa.eu)

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING**om revisionen af Barcelonamålene for førskoleundervisning og børnepasning**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292 sammenholdt med artikel 153, stk. 1, litra i),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) For at fjerne de negative incitamenter til kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet fastsatte Det Europæiske Råd i 2002 Barcelonamålene for børnepasning, som består af to mål: en deltagelsesfrekvens i førskoleundervisning og børnepasning på 33 % for børn under tre år og en deltagelsesfrekvens på 90 % for børn mellem tre år og den skolepligtige alder⁶⁴. Disse mål er i gennemsnit blevet nået på EU-plan, men der er stadig betydelige forskelle mellem og inden for medlemsstaterne, navnlig for børn fra lavindkomsthusholdninger og for den yngste gruppe børn.
- (2) Formålet med denne henstilling er at tilskynde medlemsstaterne til at øge deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning for at fremme kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og styrke alle børns sociale og kognitive udvikling, navnlig for børn i sårbare situationer eller socialt dårligt stillede børn.
- (3) Omsorgsforpligtelser for børn, navnlig for meget små børn, er en stærk hindring for kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet. I 2021 viste arbejdsstyrkeundersøgelsen, at 27,9 % af kvinderne i alderen 25-49 år uden for arbejdsstyrken angav pasning af børn eller voksne med behov for pleje som hovedårsagen til, at de ikke søgte beskæftigelse, mens kun 8,0 % af mændene angav dette. I 2019, dvs. før pandemien, lå disse tal på henholdsvis 32,6 % og 7,6 %⁶⁵. Samtidig var beskæftigelsesfrekvensen for personer i alderen 25-49 år med børn under seks år 90,1 % for mænd sammenlignet med 67,2 % for kvinder. Ulønnede omsorgsforpligtelser holder ca. 7,7 millioner kvinder i Europa væk fra at deltage på arbejdsmarkedet sammenlignet med kun 450 000 mænd.
- (4) Kvinder er også mere tilbøjelige til at tilpasse deres arbejdsmønstre til omsorgsforpligtelser, hvilket har en varig indvirkning på deres karriere og bidrager til den kønsbestemte løn- og pensionsforskel. Kvinder i beskæftigelse bruger i gennemsnit dagligt 90 minutter mere end mænd på husligt arbejde og direkte omsorgsaktiviteter. Tackling af de kønsbestemte beskæftigelsesforskelle er et oplagt indsatsområde, da det vil bidrage til vækst og sandsynligvis have positiv indvirkning

⁶⁴ Det Europæiske Råds møde i Barcelona den 15.-16.3.2002 (2002) (SN 100/1/02 REV1).

⁶⁵ Eurostats databasetabel LFSA_IGAR, "Care of adults with disabilities or children and other family or personal reasons", andel af befolkningen uden for arbejdsstyrken, der ønsker at arbejde, aldersgruppe: 15-64 år.

på produktiviteten. Håndtering af kønsbestemte forskelle har desuden en dokumenteret indvirkning på fattigdomsbekæmpelse og social inklusion og er en af måderne at håndtere den stadig mindre arbejdsstyrke på.

- (5) Tilgængeligheden af økonomisk overkommelige pasningsordninger af høj kvalitet har en stærk positiv indvirkning på beskæftigelsessituationen for omsorgspersoner, navnlig kvinder. Udbuddet af førskoleundervisning og børnepasning er steget i hele Unionen, og forskellen i mænds og kvinders beskæftigelsesfrekvens blev reduceret fra 17,7 procentpoint i 2002 til 10,8 procentpoint i 2021. Den positive udvikling er imidlertid gået i stå i de seneste år.
- (6) I den europæiske søjle for sociale rettigheder fremhæves betydningen af ligestilling mellem kønnene, balance mellem arbejdsliv og privatliv samt førskoleundervisning og børnepasning som centrale mål for Unionen. Ifølge den europæiske søjle for sociale rettigheder skal ligebehandling og lige muligheder for kvinder og mænd sikres og fremmes på alle områder, herunder med hensyn til deltagelse på arbejdsmarkedet, arbejds- og ansættelsesvilkår og karriereudvikling. Den anerkender også børns ret til økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasning af god kvalitet, børns ret til beskyttelse mod fattigdom og retten for socialt dårligt stillede børn til at få adgang til særlige foranstaltninger til fremme af lige muligheder. I handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder foreslås det blandt Unionens overordnede mål, der skal nås inden 2030, at mindst 78 % af de 20- til 64-årige bør være i beskæftigelse inden 2030. For at nå dette mål omfatter handlingsplanen et delmål om mindst at halvere den kønsbestemte forskel i beskæftigelsesfrekvensen i forhold til 2019, herunder gennem revisionen af Barcelonamålene. I handlingsplanen anerkendes det, at en forøgelse af udbuddet af formel førskoleundervisning og børnepasning vil støtte en større deltagelse af kvinder på arbejdsmarkedet og en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv. Med denne henstilling lever Unionen op til sit tilsagn i handlingsplanen.
- (7) På EU-plan omhandler flere henstillinger og direktiver vedrørende ligestilling mellem kønnene og arbejdsvilkår forskellige forhold, der er relevante for Barcelonamålene. Ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1158⁶⁶ skabes der en ramme for en ligelig kønsfordeling af forældreorlov og fleksible arbejdstidsordninger samt af omsorgslov.
- (8) I flere EU-initiativer er betydningen af førskoleundervisning og børnepasning for børn blevet fremhævet. Denne henstilling bygger på disse politiske initiativer: Rådets henstilling af 22. maj 2019 om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet⁶⁷ hjælper medlemsstaterne med at forbedre deres førskoleundervisnings- og børnepasningstjenester og understreger, at sådanne tjenester skal være inkluderende, tilgængelige, økonomisk overkommelige og af høj kvalitet. Med EU-strategien om barnets rettigheder⁶⁸ opstilles der en ramme for EU's indsats for bedre at fremme og beskytte børns rettigheder, og betydningen af førskoleundervisning og børnepasning

⁶⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1158 af 20. juni 2019 om balance mellem arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner og om ophævelse af Rådets direktiv 2010/18/EU (EUT L 188 af 12.7.2019, s. 79).

⁶⁷ Rådets henstilling af 22. maj 2019 om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet (EUT C 189 af 5.6.2019, s. 4).

⁶⁸ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, "EU-strategi om barnets rettigheder" (COM(2021) 142 final af 24.3.2021, s. 1).

for børns kognitive og sociale udvikling anerkendes. Rådets henstilling af 14. juni 2021 om oprettelse af en europæisk børnegaranti⁶⁹ har til formål at sikre, at børn, der er i risiko for fattigdom eller social udstødelse, har gratis og effektiv adgang til centrale tjenester, herunder til førskoleundervisning og børnepasning, i alle regioner, også fjerntliggende områder og landdistrikter.

- (9) Når medlemsstaterne investerer i førskoleundervisnings- og børnepasningstjenester, bør de tage hensyn til en række dimensioner ud over den blotte tilgængelighed af pladser, f.eks. tidsintensiteten for deltagelsen, deltagelsesfrekvensen for børn, der er i risiko for fattigdom eller social udstødelse, samt tilgængeligheden, den økonomiske overkommelighed og kvaliteten af de leverede omsorgstjenester. Denne henstilling indeholder derfor foranstaltninger til håndtering af disse aspekter.
- (10) For at lette arbejdsmarkedsdeltagelsen for primære omsorgspersoner, navnlig kvinder, bør det antal timer, der tilbringes i førskoleundervisning og børnepasning, være tilstrækkeligt til at give forældrene en reel mulighed for at påtage sig i lønnet arbejde. Der bør tilskyndes til deltagelse under hensyntagen til barnets tarv. Hvis børn endnu ikke deltager i førskoleundervisning og børnepasning på fuld tid, bør begge forældre gøre brug af retten til forældreorlov og fleksible arbejdstidsordninger i henhold til direktiv (EU) 2019/1158, f.eks. deltidsarbejde, fleksibel arbejdstid og telearbejde, for at sikre, at omsorgsforpligtelserne deles ligeligt, og deltagelsen bør øges gradvist med barnets alder. I betragtning af betydningen af denne dimension bør den tidsmæssige intensitet af børns deltagelse overvåges sammen med deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning.
- (11) Kvinder med ringe faglige færdigheder og kvinder fra lavindkomsthusholdninger med børn står endvidere over for flere hindringer i forbindelse med uddannelse og muligheder for at finde et job, ligesom de står over for flere negative incitamenters til at komme i beskæftigelse (igen) på grund af finansielle og ikkefinansielle begrænsninger for deres børns deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning. Hvis børn i sårbare situationer og socialt dårligt stillede børn tilskyndes til at deltage i inkluderende førskoleundervisning og børnepasning, vil det have en gavnlig indvirkning på deres mødres tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Situationen for kvinder med handicap eller kvinder med børn med handicap er særlig vanskelig.
- (12) Deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning har mange fordele for børn. Det er veldokumenteret, at førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet i afgørende grad kan medvirke til at forbedre børns kognitive, sociale og uddannelsesmæssige udvikling fra en tidlig alder. I henhold til Rådets henstilling af 22. maj 2019 om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet kan deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning være et effektivt redskab til at opnå lighed på uddannelsesområdet for børn i sårbare positioner, som f.eks. børn med handicap eller med særlige behov, børn i risiko for fattigdom eller social udstødelse, børn med migrantbaggrund, flygtningebørn, romabørn og børn fra andre minoritetsgrupper, børn i landdistrikter og fjerntliggende områder med utilstrækkelig omsorgsinfrastruktur og børn i alternativ pasning.

⁶⁹ Rådets henstilling (EU) 2021/1004 af 14. juni 2021 om oprettelse af en europæisk børnegaranti (EUT L 223 af 22.6.2021, s. 14).

- (13) I Rådets henstilling om oprettelse af en europæisk børnegaranti⁷⁰ og Rådets henstilling om romaernes ligestilling, inklusion og deltagelse⁷¹ fremhæves det, at lige adgang til inkluderende førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet er afgørende for at bryde overførslen af social udstødelse og sikre lige muligheder for børn i en ugunstig situation. I henstillingen om oprettelse af den europæiske børnegaranti anmodes medlemsstaterne om at forelægge nationale planer for gennemførelsen af henstillingen senest ni måneder efter dens vedtagelse. Deres deltagelsesfrekvens er imidlertid betydeligt lavere, især for de yngste børn, og det kan føre til dårligere uddannelsesresultater og en høj skolefrafaldsprocent, navnlig blandt romabørn, børn med migrantbaggrund og børn uden forældreomsorg. Deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning er også relevant for børn, der flygter fra krigen i Ukraine, og for andre børn, der søger eller nyder beskyttelse i Unionen. For alle disse potentielt sårbare børn bør der sikres lige adgang til almen inkluderende og ikke-segregerede førskoleundervisnings- og børnepasningsordninger.
- (14) Børn med handicap har ligeledes ret til at deltage i almen førskoleundervisning og børnepasning på lige fod med andre. Halvdelen af børn med handicap passes kun af deres forældre. Det er derfor vigtigt at sikre, at førskoleundervisning og børnepasning er tilgængelig og inkluderende og kombineres med målrettede foranstaltninger, der hjælper med at imødekomme specifikke behov, herunder ved at fjerne hindringer og segregering, tilføre personalet de nødvendige kompetencer eller ansætte dedikeret personale til at imødekomme individuelle behov og individualiserede læreplaner, hvis det er nødvendigt.
- (15) Førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet er afgørende for at sikre, at børn kan deltage i førskoleundervisning og børnepasning. Der findes ikke én enkelt metode til at definere og måle begrebet kvalitet i forbindelse med førskoleundervisning og børnepasning, men essensen heraf ligger i kvaliteten af interaktionen mellem voksne og børn, uanset de eksisterende førskoleundervisnings- og børnepasningsordninger. Medlemsstaterne bør sikre udbuddet af førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet under hensyntagen til de forskellige dimensioner, der er fastsat i henstillingen af 22. maj 2019 om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet, herunder adgang til førskoleundervisning og børnepasning, personalets kvalifikationer og arbejdsvilkår, læreplanerne, overvågning og evaluering samt forvaltning og finansiering. Særlig betydning bør tillægges elementer som f.eks. forholdet mellem børn og personale samt personalets kvalifikationer og løbende videreuddannelse.
- (16) Kvaliteten af udbuddet af førskoleundervisning og børnepasning er også en vigtig faktor for at skabe tillid mellem forældrene og de institutioner, der leverer uddannelse og omsorg, og er derfor en vigtig faktor med hensyn til at fremme deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning.
- (17) Tilgængelighed er en anden vigtig dimension af førskoleundervisning og børnepasning. Dette omfatter en tilstrækkelig infrastruktur, tilgængelig modtagelseskapacitet og hensigtsmæssige åbningstider. Det omfatter endvidere tilpasning til forældres særlige behov og hjælp til at håndtere komplekse administrative procedurer. Der bør ydes forskellige former for støtte til at navigere i

⁷⁰ Rådets henstilling (EU) 2021/1004 af 14. juni 2021 om oprettelse af en europæisk børnegaranti (EUT L 223 af 22.6.2021, s. 14).

⁷¹ Rådets henstilling af 12. marts 2021 om romaernes ligestilling, integration og deltagelse (EUT C 93 af 19.3.2021).

administrative procedurer, herunder sproglig og digital støtte, navnlig til grupper i en sårbar situation eller socialt dårligt stillede grupper, som f.eks. ikke kan bruge eller ikke har adgang til digitale værktøjer. Dette omfatter også tilgængelighed for personer med handicap, herunder børn, forældre og fagfolk, i overensstemmelse med tilgængelighedskravene i bilag I og III til direktiv (EU) 2019/882.

- (18) Tilgængelighed omfatter desuden professionalisering af personale og specialister for i tilstrækkelig grad at støtte børn med handicap eller børn med særlige behov i almene ikkeselegerede faciliteter. Medlemsstaterne bør sikre, at hindringer for brugen af førskoleundervisnings- og børnepasningsordninger fjernes og forebygges, herunder for personer med handicap, og at deres førskoleundervisnings- og børnepasningsordninger reelt er inkluderende.
- (19) I forbindelse med håndteringen af tilgængelighed bør der tages hensyn til geografiske ubalancer. Lang transporttid som følge af afstand, mangel på eller begrænsede transportforbindelser og trafikthæthed kan være en hindring for deltagelse. Fjerntliggende områder og landdistrikter er særligt ugunstigt stillet på grund af manglen på tilstrækkelige førskoleundervisnings- og børnepasningsordninger lokalt. Sådanne geografiske ubalancer kan forstærke problemer med økonomisk overkommelighed. Det er derfor vigtigt at tage hensyn til de forskellige profiler for brugere af førskoleundervisning og børnepasning i mobilitetsplanerne og inddrage geografisk dækning i dataindsamlingen med henblik på evaluering og overvågning.
- (20) I mange medlemsstater er de høje omkostninger ved førskoleundervisning og børnepasning stadig en stærk hindring for deltagelse. Data fra Eurostat viser, at omkostningsfaktoren spiller en væsentlig rolle i forbindelse med beslutningen om ikke at anvende formelle børnepasningsordninger i mange lande, navnlig for husstande, der er truet af fattigdom. Ifølge den europæiske undersøgelse om indkomstforhold og levevilkår 2016 gør 13 % af forældrene ikke brug af børnepasningstilbud på grund af omkostningerne⁷², og 11 % har moderate eller store vanskeligheder med at have råd til børnepasning⁷³. Disse procentsatser stiger til mere end det dobbelte, dvs. henholdsvis 28 % og 27 %, for husstande, der er truet af fattigdom. Ifølge videnskabelig forskning er der betydelige økonomiske, sociale, uddannelsesmæssige og udviklingsmæssige fordele ved førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet. Sikring af økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasning er derfor til gavn for kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet, og det har også en positiv langsigtet vækstvirkning på området for uddannelse fra en tidlig alder, hvilket skaber grundlaget for en positiv holdning til læring gennem hele livet, der rækker ud over de involverede børn og påvirker samfundet som helhed. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at omkostningerne til førskoleundervisning og børnepasning står i et rimeligt forhold til husstandsindkomsten og ikke udgør en hindring for adgangen til førskoleundervisning og børnepasning. Medlemsstaterne bør desuden også tage hensyn til andre omkostninger i forbindelse med deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning, f.eks. transport, tøj og udstyr, der kræves i forbindelse med deltagelsen.

⁷² Datakilde: EU-SILC's ad hoc-modul 2016 om adgang til tjenester, [ilc_ats04](#) "Children by household type, income group, degree of urbanisation and main reason for not meeting needs for formal childcare services" (udtræk af 20.6.2022).

⁷³ Datakilde: EU-SILC's ad hoc-modul 2016 om adgang til tjenester, [ilc_ats03](#) "Children receiving formal childcare services by household type, income group, degree of urbanisation and level of difficulty to afford formal childcare services" (udtræk af 20.6.2022).

- (21) Et tilstrækkeligt udbud af tilgængelig og økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet kan bl.a. sikres ved at indføre en lovbestemt ret til førskoleundervisning og børnepasning, som betyder, at de offentlige myndigheder garanterer en plads til alle børn, hvis forældre kræver det, uanset deres beskæftigelsesmæssige, sociale eller familiemæssige status. I de fleste medlemsstater findes der allerede sådanne lovbestemte rettigheder, mens startalderen for rettigheden varierer betydeligt. Der bør ideelt ikke være et hul mellem udløbet af forældreorloven, som er tilstrækkeligt godt betalt, og den lovbestemte ret til en plads i førskoleundervisning og børnepasning.
- (22) Et øget udbud af tilgængelig og økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet til familier og forbedrede arbejdsvilkår og lønninger i sektoren forventes at få økonomiske fordele. Samtidig kan den finanspolitiske holdbarhed af investeringer i førskoleundervisning og børnepasning optimeres ved at evaluere indvirkningen på de offentlige finanser og ved regelmæssigt at overvåge og løbende forbedre omkostningseffektiviteten på grundlag af bedste praksis, herunder en effektiv udformning af finansieringsmekanismer, der er i overensstemmelse med en samlet holdbarhed i de offentlige finanser.
- (23) Let adgang til tilstrækkelige online- og offlineoplysninger om førskoleundervisning og børnepasning er af afgørende betydning for forældrene. Dette vedrører oplysninger om rettigheder til og tilgængelighed af hensigtsmæssige tjenester, adgangsbetingelser og berettigelse til finansiel støtte, hvor det er relevant.
- (24) Manglende bevidsthed om forældres og børns rettigheder med hensyn til førskoleundervisning og børnepasning og relevansen heraf for fremtidige uddannelsesresultater er en yderligere hindring for at få adgang til tjenester, der påvirker kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet. Korrekt og grundig information af forældrene bør føre til velovervejede og informerede beslutninger om pasningsmuligheder.
- (25) Sektoren for førskoleundervisning og børnepasning lider under personalemangel i mange lande. Dette kan afhjælpes gennem flere strategier, f.eks. forbedring af arbejdsvilkår, karrieremuligheder og passende løn, regelmæssige opkvalificerings- og omskolingsmuligheder, udvikling af kreative rekrutteringsstrategier og opfordring til forskellige underrepræsenterede grupper om at slutte sig til arbejdsstyrken i sektoren for førskoleundervisning og børnepasning, såsom mænd eller personer med forskellig kulturel baggrund, f.eks. migranter og flygtninge. En enkel og hurtig mekanisme for anerkendelse af kvalifikationer kan bidrage til at afhjælpe mangler. Kommissionens henstilling (EU) 2022/554⁷⁴ omhandler f.eks. adgangen for personer, der flygter fra krigen i Ukraine, til lovregulerede erhverv.
- (26) Indsatsen for at fremme rimelige arbejdsvilkår for personalet inden for førskoleundervisning og børnepasning bør bidrage til at tiltrække nye arbejdstagere og samtidig bidrage til at sikre, at dem, der arbejder i denne sektor, vil og kan forblive i deres job, indtil de skal pensioneres. Det kan ligeledes bidrage til at bekæmpe kønsopdelingen i sektoren. I denne forbindelse indeholder ILO's politiske retningslinjer for fremme af anstændigt arbejde for personale i sektoren for

⁷⁴ Kommissionens henstilling (EU) 2022/554 om anerkendelse af kvalifikationer for personer, der flygter fra Ruslands invasion af Ukraine (EUT L 107 af 6.4.2022, s. 1).

førskoleundervisning⁷⁵ vejledning i gennemførelsen af henstillingerne vedrørende faglig og karrieremæssig udvikling, passende aflønning, herunder lige løn, bæredygtig beskæftigelse og arbejdsvilkår, samt fremme af den sociale dialog i denne sektor.

- (27) Børns behov for pasning ophører ikke, når de begynder i grundskolen. Pasningsbehovet for børn fra grundskolealderen også begrænse mødres deltagelse på arbejdsmarkedet og arbejdstid, hvis der ikke findes tilstrækkelige og økonomisk overkommelige pasningsordninger af høj kvalitet efter skoletid og i ferier inden for rammerne af de nationale skolesystemer. Hvis der ikke findes pasningstilbud til ældre børn, vil tilgængeligheden af førskoleundervisning og børnepasning til yngre søskende ikke gøre det muligt for forældrene at deltage på arbejdsmarkedet, og det kan igen påvirke de yngre søskendes deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning. Medlemsstaterne bør derfor sørge for tilstrækkelige og økonomisk overkommelige skolefritidsordninger af høj kvalitet. Dette bør, hvor det er relevant, omfatte et tilbud om overvågning af og støtte til hjemmearbejde, navnlig for socialt dårligt stillede børn.
- (28) Balancen mellem arbejdsliv og privatliv er fortsat en stor udfordring for mange forældre, især for kvinder. Problemerne med at skabe balance mellem arbejds- og omsorgsforpligtelser er en betydelig hindring, der bidrager til underrepræsentationen af kvinder på arbejdsmarkedet. I denne sammenhæng påvirker kønsstereotyper ofte kvinders og mænds rolle med hensyn til omsorgsforpligtelser. Ubalancen mellem kvinders omsorgsarbejde i forhold til mænd forstærker kønsstereotyper i både mænds og kvinders beskæftigelse og roller.
- (29) Denne vedvarende kønsbestemte forskel med hensyn til omsorgsforpligtelser bør tackles, navnlig ved at tilskynde fædre til at gøre brug af forældreorlov og fleksible arbejdstidsordninger, hvor det er relevant, kombineret med en mere ligelig fordeling af omsorgsforpligtelser mellem partnere med hensyn til lønnet og ulønnet arbejde. Gennemførelsen af direktiv (EU) 2019/1158 bør styrke rettighederne for arbejdstagere med omsorgsforpligtelser til forældreorlov og til at anmode om fleksible arbejdstidsordninger. Yderligere tiltag bør fokusere på at øge bevidstheden om disse nye rettigheder og overvåge, om arbejdstagerne fuld ud kan udnytte disse rettigheder uden at blive udsat for ugunstig behandling på arbejdspladsen.
- (30) For bedre at forstå omsorgsbehov og begrænsninger bør medlemsstaterne sikre, at der foreligger de fornødne data, som er tilstrækkeligt detaljerede, pålidelige og sammenlignelige. Eftersom direktiv (EU) 2019/1158 ikke indeholder specifikke bestemmelser om dataindsamling, bør disse data omfatte udnyttelsen af forældreorlov baseret på den metodevejledning om indikatoren for balancen mellem arbejdsliv og privatliv, der er udarbejdet af Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse med henblik på at støtte den korrekte overvågning og evaluering af direktivet.
- (31) Fremskridtene med gennemførelsen af denne henstilling bør overvåges regelmæssigt inden for rammerne af det europæiske semester, årsrapporten om ligestilling i EU og portalen for overvågning af strategien for ligestilling mellem kønnene. Med henblik herpå bør medlemsstaterne navnlig støtte Kommissionen i udviklingen og beregningen

⁷⁵ Den Internationale Arbejdsorganisation, "Meeting of Experts on Policy Guidelines on the promotion of decent work for early childhood education personnel", som findes på: https://www.ilo.org/sector/Resources/codes-of-practice-and-guidelines/WCMS_236528/lang-en/index.htm.

af en indikator til måling af den kønsbestemte forskel med hensyn til omsorgsforpligtelser, dvs. forskellen i den tid, som kvinder og mænd bruger på omsorgsforpligtelser, den kønsbestemte lønforskel og den tid, der bruges på lønnet og ulønnet arbejde, for bedre at kunne forstå den indbyrdes afhængighed mellem disse elementer med henblik på at støtte udviklingen af evidensbaserede ligestillings- og socialpolitikker. Medlemsstaterne bør også fortsætte deres bestræbelser på at udforme og gennemføre reformer inden for førskoleundervisning og børnepasning og gøre bedst mulig brug af Kommissionens støtte, herunder via instrumentet for teknisk støtte, gennem udveksling af god praksis, passende processer og metoder, dataindsamling, inddragelse af interessenter og en mere effektiv interinstitutionel koordinering og planlægning, tildeling og faglig udvikling af menneskelige ressourcer i sektoren for førskoleundervisning og børnepasning.

- (32) Udtrykket "førskoleundervisning og børnepasning" bør forstås som defineret i Rådets henstilling om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet, dvs. enhver form for reguleret ordning, hvor børn fra fødslen til den skolepligtige alder modtager uddannelse og omsorg — uanset baggrund, finansiering, åbningstid eller programindhold — hvilket også omfatter dagpleje ved et center eller hos en familie, privat og offentligt finansierede ydelser samt førskoleundervisning.
- (33) For at vurdere virkningen af denne henstilling bør Kommissionen og medlemsstaterne overvåge dens fremskridt og regelmæssigt aflægge rapport herom —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING: GENSTAND OG ANVENDELSESOMRÅDE

1. Denne henstilling har til formål at tilskynde medlemsstaterne til at øge deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning for at fremme kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og styrke børns sociale og kognitive udvikling, navnlig for børn i sårbare situationer eller socialt dårligt stillede børn.
2. Denne henstilling vedrører førskoleundervisning og børnepasning til alle børn.

REVISION AF BARCELONAMÅLENE

3. Medlemsstaterne bør tilskynde kvinder til at deltage på arbejdsmarkedet ved at tilbyde førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet i overensstemmelse med de nationale mønstre på børnepasningsområdet, så de inden udgangen af 2030 sikrer:
 - (a) at mindst 50 % af alle børn under tre år deltager i førskoleundervisning og børnepasning⁷⁶, og
 - (b) at mindst 96 % af alle børn mellem tre år og den skolepligtige alder deltager i førskoleundervisning og børnepasning⁷⁷.

DELTAGELSESINTENSITET

4. Medlemsstaterne bør tilskynde til en tidsintensitet af børns deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning, der er forenelig med en meningsfuld arbejdsmarkedsdeltagelse for forældre, især mødre.

⁷⁶ Datakilde: Eurostat, EU-SILC 2020, "Children in formal childcare or education by age group and duration — % over the population of each age group — EU", onlinedatakode: [ilc_caindformal].

⁷⁷ Datakilde: Eurostat, UOE-datasamling, "Pupils from age 3 to the starting age of compulsory education at primary level — % of the population of the corresponding age", onlinedatakode: [educ_uae_enra21].

5. Medlemsstaterne opfordres til at sikre, at der findes førskoleundervisnings- og børnepasningstjenester til børn, som gradvist kan øges med barnets alder:
- (a) mindst 25 timer om ugen for børn under tre år og
 - (b) mindst 35 timer om ugen for børn fra tre år.

INKLUSION AF SOCIALT DÅRLIGT STILLEDE BØRN OG BØRN MED HANDICAP ELLER MED SÆRLIGE BEHOV

6. Medlemsstaterne bør:
- (a) have indført målrettede foranstaltninger med det formål at muliggøre og øge deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning for socialt dårligt stillede børn, herunder børn i risiko for fattigdom eller social udstødelse, samt børn med handicap eller særlige behov
 - (b) fjerne forskellen med hensyn til deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning mellem børn i risiko for fattigdom eller social udstødelse og den samlede befolkning af børn.

KVALITET

7. Medlemsstaterne bør sikre, at:
- (a) førskoleundervisnings- og børnepasningstjenester for alle børn er af høj kvalitet for at øge forældrenes tillid til ordningerne og bidrage til barnets sunde fysiske, sociale, følelsesmæssige, kognitive og uddannelsesmæssige udvikling
 - (b) de nationale kvalitetsrammer, som medlemsstaterne opfordres til at udvikle, er i overensstemmelse med Rådets henstilling om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet, omfatter tjenester til børn i de aldersgrupper, der er omfattet af denne henstilling. De nationale kvalitetsrammer bør navnlig omhandle:
 - passende forhold mellem antal børn og personale og gruppestørrelser under hensyntagen til børnenes alder og deres eventuelle handicap eller særlige behov og
 - støtte til professionaliseringen af alt personale inden for førskoleundervisning og børnepasning, herunder ved at øge det krævede niveau for grunduddannelse og sikre løbende faglig udvikling gennem hensigtsmæssige uddannelsesmuligheder livet igennem.

GEOGRAFISK FORDELING

8. Medlemsstaterne bør tackle de problemer, som børn og deres familier har med at få adgang til en passende uddannelses- og pasningsfacilitet, ved at sikre en hensigtsmæssig geografisk fordeling af deres førskoleundervisnings- og børnepasningstilbud. Med henblik herpå bør medlemsstaterne navnlig:
- (a) tilrettelægge førskoleundervisning og børnepasning på tværs af by- og landdistrikter og på tværs af velstående og ugunstigt stillede kvarterer under hensyntagen til de særlige forhold i sådanne områder, f.eks. børnebefolkningens tæthed, den aldersmæssige fordeling af børn, idet dette bør være i fuld overensstemmelse med principperne om desegregering og ikkeforskelsbehandling og finde sted i tæt samarbejde med de lokale og regionale myndigheder

- (b) tage hensyn til behovet for rimelige transporttider, navnlig i forbindelse med offentlig transport, når der træffes afgørelse om placeringen af førskoleundervisnings- og børnepasningstjenester.

ØKONOMISK OVERKOMMELIGHED

- 9. For andre børn end dem, der er omfattet af Rådets henstilling om oprettelse af en europæisk børnegaranti, som bør have gratis og effektiv adgang til førskoleundervisning og børnepasningsordninger, bør medlemsstaterne sikre, at nettoomkostningerne ved førskoleundervisning og børnepasning står i rimeligt forhold til andre husholdningsudgifter og den disponible indkomst, idet de bør lægge særlig vægt på lavindkomsthusholdninger. Medlemsstaterne tilskyndes navnlig til at:
 - (a) begrænse forældrenes egenbetaling
 - (b) indføre differentierede gebyrer, der står i forhold til familiens indkomst, eller et maksimumsgebyr for førskoleundervisning og børnepasning, hvor det er relevant.

TILGÆNGELIGHED

- 10. Medlemsstaterne bør løbende fjerne hindringer for adgang til førskoleundervisning og børnepasning. I denne forbindelse bør der lægges særlig vægt på:
 - (a) at tilbyde løsninger til forældre med atypiske arbejdstider, så de bedre kan forene arbejdsliv og privatliv
 - (b) at imødekomme enlige forældres behov
 - (c) at sikre adgang til førskoleundervisning og børnepasning uanset forældrenes arbejdsmarkedsstatus på en måde, der er i overensstemmelse med skabelsen af incitamenter til at arbejde
 - (d) at sikre tilgængeligheden af bygninger, infrastruktur og transport samt undervisningsmateriale og digitale værktøjer for forældre og børn med handicap eller særlige behov
 - (e) at tilbyde effektiv støtte og passende information og kommunikation til børn og forældre med handicap eller særlige behov og at tackle sproglige og kulturelle barrierer for at gøre det muligt for dem at deltage i almene inkluderende og ikke-segregerede ordninger
 - (f) proaktivt at give klare oplysninger om fordelene ved at deltage i førskoleundervisning og børnepasning og om eksisterende muligheder, regler for støtteberettigelse og administrative procedurer i forbindelse med adgang til førskoleundervisning og børnepasningsordninger
 - (g) at yde administrativ støtte til indskrivning med særligt fokus på forældre i en sårbar situation eller socialt dårligt stillede forældre.
- 11. Medlemsstaterne bør indføre en lovbestemt ret til førskoleundervisning og børnepasning. Når medlemsstaterne fastsætter startalderen for den lovbestemte ret, bør de tage hensyn til tilgængeligheden og varigheden af forældreorloven, som er tilstrækkeligt godt betalt, for at undgå huller mellem udløbet af en sådan orlov og starten på førskoleundervisning og børnepasning.

SKOLEFRITIDSORDNINGER

- 12. Ud over førskoleundervisning og børnepasning bør medlemsstaterne sikre en samlet tilgang til børnepasning under hensyntagen til pasningsbehovet for børn i forskellige

aldre, herunder grundskolealderen, ved at fremme økonomisk overkommelige skolefritidsordninger af høj kvalitet for alle børn i grundskolen (efter skoletid og i ferier), herunder børn med handicap eller særlige undervisningsbehov, under hensyntagen til den nationale tilrettelæggelse af skoletid og -ferier. Dette bør omfatte støtte til hjemmearbejde, navnlig til børn i sårbare situationer eller socialt dårligt stillede børn.

BEVIDSTHED OM RETTIGHEDER

13. Medlemsstaterne bør sikre, at forældre er bevidste om deres rettigheder, herunder, hvor det er relevant, retten til en plads i førskoleundervisning og børnepasning, idet der tages hensyn til, at forskellige traditioner og baggrunde kan påvirke kendskabet til, opfattelsen af og tilliden til førskoleundervisnings- og børnepasningsordningerne.
14. Medlemsstaterne opfordres til proaktivt at informere forældrene om mulighederne for, fordelene ved, omkostningerne til og eventuel økonomisk støtte til deltagelsen i førskoleundervisning og børnepasning. Der bør tages hensyn til:
 - (a) forældrenes behov for oplysninger om førskoleundervisning og børnepasning under hensyntagen til deres forskellige færdigheder, evner, socioøkonomiske baggrund og eventuelle handicap
 - (b) nødvendigheden af at gøre information let tilgængelig både online og offline under hensyntagen til forskellige sprogbehov og tilgængeligheden af digitale værktøjer.
15. Medlemsstaterne bør indføre effektive, uvildige og tilgængelige klageprocedurer, som gør det muligt at indberette problemer eller hændelser til de kompetente myndigheder.

PERSONALETS ARBEJDSVILKÅR OG FÆRDIGHEDER

16. Medlemsstaterne bør sikre rimelige arbejdsvilkår for personalet i sektoren for førskoleundervisning og børnepasning, navnlig ved at fremme den sociale dialog og de kollektive forhandlinger og ved at støtte udviklingen af attraktive lønninger i sektoren med fuld respekt for arbejdsmarkedsparternes autonomi.
17. Medlemsstaterne bør tage hånd om kvalifikationsbehov og mangel på arbejdskraft i sektoren for førskoleundervisning og børnepasning, herunder ved at:
 - (a) forbedre grund- og videreuddannelsen med henblik på at bibringe nuværende og fremtidige arbejdstagere i sektoren for førskoleundervisning og børnepasning de nødvendige færdigheder og kompetencer
 - (b) opbygge karriereforløb i sektoren for førskoleundervisning og børnepasning, herunder gennem opkvalificering, omskoling, information og vejledning
 - (c) tilbyde en attraktiv erhvervmæssig status og karrieremuligheder til arbejdstagere i sektoren for førskoleundervisning og børnepasning
 - (d) at gennemføre foranstaltninger, der kan medvirke til at bekæmpe kønsstereotyper og kønsopdeling og gøre erhvervet attraktivt for både mænd og kvinder.

DEN KØNSBESTEMTE FORSKEL MED HENSYN TIL OMSORGSFORPLIGTELSE

18. Medlemsstaterne bør tilskynde til en ligelig fordeling af omsorgsforpligtelserne i forbindelse med børn mellem forældrene ved at:

- (a) bekæmpe kønsstereotyper og tilskynde til en afbalanceret inddragelse af begge forældre i omsorgsforpligtelser på lige fod, herunder gennem kommunikationskampagner
- (b) fremme og støtte familievenlige arbejdstidsordninger og begge forældres, navnlig mænds, anvendelse af forældreorlov i løbet af livet.

FORVALTNING OG DATAINDSAMLING

19. Medlemsstaterne bør sikre en forsvarlig og effektiv politikforvaltning på området for førskoleundervisning og børnepasning, herunder ved at:
- (a) sikre et stærkt samarbejde mellem forskellige politiske institutioner og førskoleundervisnings- og børnepasningsordninger og støtte til samarbejdet med andre politiske institutioner og tjenester med ansvar for førskoleudvikling og -undervisning og
 - (b) mobilisere og udnytte passende og holdbar finansiering til førskoleundervisning og børnepasning på en omkostningseffektiv måde, herunder ved at gøre brug af EU-midler og -instrumenter, og ved at forfølge politikker, som letter en holdbar finansiering af børnepasningsordninger, der er i overensstemmelse med en samlet holdbarhed i de offentlige finanser.
20. Medlemsstaterne bør udvikle eller forbedre indsamlingen af data om:
- (a) børns deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning på årsbasis og med passende stikprøveundersøgelser, herunder med henvisning til børn i sårbare situationer eller socialt dårligt stillede børn
 - (b) forskellene i den tid, som kvinder og mænd med omsorgsforpligtelser bruger på lønnet og ulønnet arbejde, fortrinsvis ved brug af tidsforbrugsundersøgelser baseret på den standard, der er fastsat i Harmonised European Time Use Surveys
 - (c) udnyttelsen af forældreorlov fordelt på køn ifølge EU-harmoniserede administrative data og baseret på den indikator for balancen mellem arbejdsliv og privatliv, der er udarbejdet af den fælles arbejdsgruppe under Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse
 - (d) arbejdsvilkårene for personalet i sektoren for førskoleundervisning og børnepasning, herunder navnlig de aspekter, der er omhandlet i henstilling 16 og 17
 - (e) mangel på førskoleundervisning og børnepasning, tilgængelighed, økonomisk overkommelighed og kvalitet i forbindelse med førskoleundervisning og børnepasning regelmæssigt og mindst hvert sjette år og om geografisk fordeling af førskoleundervisning og børnepasning, navnlig for at vurdere geografiske uligheder, herunder fjerntliggende områder og landdistrikter.
21. Medlemsstaterne bør øge indsatsen for at sikre, at data er sammenlignelige på EU-plan med en tilstrækkelig detaljeringsgrad.

GENNEMFØRELSE, KONTROL OG EVALUERING

22. Medlemsstaterne bør underrette Kommissionen om foranstaltninger til gennemførelse af denne henstilling senest den [et år efter vedtagelsen].
23. Medlemsstaterne bør samarbejde med Kommissionen for så vidt angår dens hensigt om at:

- (a) forbedre den regelmæssige indgivelse af data ved at stille følgende til rådighed på Eurostats websted og på portalen for overvågning af strategien for ligestilling mellem kønnene:
- (1) en yderligere opdeling efter alder af børn, der deltager i førskoleundervisning og børnepasning, tidsintensiteten for deltagelsen og deltagelsesfrekvensen for børn, der er i risiko for fattigdom eller social udstødelse
 - (2) konfidensintervaller for EU-SILC-hovedindikatoren "Børn i formel børnepasning eller undervisning" og andre relevante indikatorer sammen deltagelsesfrekvensen for at sikre sammenlignelighed på tværs af år og lande
 - (3) mere omfattende forklarende oplysninger om de indsamlede data, navnlig for så vidt angår førskoleundervisnings- og børnepasningsprogrammer, der er omfattet af definitionen af indikatorerne.
- (b) mobilisere EU-midler til støtte for nationale reformer og investeringer i førskoleundervisning og børnepasning
- (c) overvåge gennemførelsen af denne henstilling inden for rammerne af årsrapporten om ligestilling i EU og det europæiske semester, herunder, hvor det er relevant, ved at udstede landespecifikke henstillinger til medlemsstaterne, og inden for fem år aflægge rapport til Rådet om gennemførelsen af denne henstilling
- (d) fremme udviklingen af yderligere indikatorer i Udvalget for Social Beskyttelse og Beskæftigelsesudvalget, udveksling af god praksis og gensidig læring mellem medlemsstaterne samt tekniske kapacitetsopbygningsaktiviteter og fortsat støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at udforme og gennemføre reformer inden for førskoleundervisning og børnepasning, navnlig via strategirammen for det europæiske uddannelsesområde og instrumentet for teknisk støtte
- (e) tilskynde EU-agenturer som f.eks. Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder og Eurofound til regelmæssigt at indsamle data, udvikle indikatorer og foretage analyser af den kønsbestemte forskel med hensyn til omsorgsforpligtelser, den kønsbestemte lønforskel og den tid, som kvinder og mænd med omsorgsforpligtelser bruger på lønnet og ulønnet arbejde, individuelle og sociale aktiviteter og arbejdsordninger gennem hele deres arbejdsliv.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*